

Ændringsforslag.

Af udvalget, tiltrådt af undervisningsministeren:

Til § 1.

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

„00. I § 17, stk. 8, udgår 5. og 6. punktum, og som nyt sidste punktum indsættes: „Delingen kan endvidere undlades efter bestemmelse herom på kommunens eller skolens undervisningsplan.“

2) Under nr. 2 affattes § 50, stk. 4, 1. punktum, således: „Skoleinspektionen, for købstadkommunernes vedkommende undervisningsministeriet, kan pålægge en kommune at sørge for befordring efter stk. 2 og 3.“

3) Under nr. 2 affattes § 50, stk. 5, således:

„Stk. 5. For så vidt en befordringsordning efter stk. 2-4 er godkendt af skoleinspektionen, for købstadkommunernes vedkommende af undervisningsministeriet, bidrager skolefonden med halvdelen af de af kommunen afholdte udgifter. Staten refunderer skolefonden halvdelen af dette tilskud. Sker befordringen alene af hensyn til børnenes sikkerhed, er det en betingelse for skoleinspektionens (undervisningsministeriets) godkendelse, at inspektionen (ministeriet) efter stk. 4 kunne have pålagt kommunen at sørge for befordringen.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Efter de gældende bestemmelser i lovens § 17, stk. 8, skal børnene — ved skoler med to eller flere klasser pr. årgang i 1.-7. skoleår — fra begyndelsen af 6. skoleår fordeles i klasser på grundlag af deres standpunkt, evner og interesser.

Undervisningsministeren kan dog efter indstilling fra de stedlige skolemyndigheder tillade, at denne deling i såkaldte „almene“ og „boglige“ klasser undlades enten

1) efter reglerne om forsøgsundervisning, jfr. lovens § 64, stk. 1; eller

2) ved skoler, hvor der ikke før 1958 er sket en tilsvarende fordeling af børnene i en eksamensafdeling og en eksamensfri afdeling.

3) Endelig kan delingen undlades, hvis forældrene til et flertal af børnene i en 5. klasse ønsker det, og det i det enkelte tilfælde er praktisk gennemførligt.

Når adgangen til at undlade den lovbefalede deling af børnene ved de større skoler således i 1958 i et vist omfang blev kædet sammen med reglerne om forsøgsundervisning, beror det bl. a. på, at man forudså, at undladelse af delingen ville have undtagelsens karakter.

Udviklingen har imidlertid vist en stadig stigning i antallet af udelte klasser. I skoleåret 1964-65 gik ca. 55 pct. af 6. årgangs elever i udelte klasser, i 1965-66 ca. 60 pct. og i 1966-67 ca. 76 pct. I 1967-68 drejer det sig om ca. 86 pct. Disse tal omfatter dog samtlige udelte 6. klasser, herunder også de mindre skoler, der hverken skal eller kan deles. Ser man bort fra disse skoler, bliver andelen for de fire år henholdsvis ca. 47, 53, 69 og 81 pct. af eleverne.

Det er ikke muligt at opgøre med sikkerhed, for hvor mange af disse elevers vedkommende der er tale om et udslag af forældreønsker (3), og i hvilken udstrækning der er tale om en efter forsøgsreglerne godkendt indstilling (1). (Den under (2) nævnte adgang til at godkende udelte klasser uden anvendelse af forsøgsbestemmelserne har ifølge sagens natur haft meget ringe betydning).

I de senere år har der imidlertid været en klar tendens til, at forældrenes initiativ er blevet overtaget af de stedlige skolemyndigheder, således at undladelsen af deling nu for langt den overvejende del af de udelte klassers vedkommende skyldes indstillinger godkendt efter forsøgsbestemmelserne.

Forudsætningen for at betragte de udelte klasser (ved to- eller flersporedede skoler) som forsøgsmaessige ordninger, endsige som forsøgsundervisning i egentlig forstand, er hermed bortfaldet. Folkeskolens forsøgsudvalg har da også for flere år siden afstået fra at realitetsbehandle de fra de stedlige skolemyndigheder modtagne indstillinger.

Der synes heller ikke at være nogen reel grund til, at de omhandlede indstillinger fortsat skal indsendes til godkendelse i mini-